

Universiteti "Ukshin Hoti" Prizren

Fakulteti i Filologjisë

PROGRAMI MËSIMOR						
Niveli i studimeve	Bachelor	Programi	Gjuhë dhe Letërsi Shqipe	Viti akademik	2017/2018	
LËNDA	Kulturë gjuhe					
Viti	I	Statusi i lëndës	Zgjedhore	Kodi		ECTS kredi
Semestri	2					5
Javët mësimore	15		Orët mësimore		Ligjërata	Ushtrime
					2	2
Metodologjia e mësimit	Lënda <i>Kulturë gjuhe</i> do të zhvillohet në 2 orë ligjërata dhe 2 orë ushtrime, në javë. Do të përdoren metodat frontale dhe ndërvepruese, si ajo e bashkëbisedimit, e komentimit dhe vlerësimit, e argumentimit, e analizës dhe e sintezës. Studentët udhëzohen të përdorin literaturë shkencore dhe të debatohet për lëndën. Lënda zhvillohet me ligjërata, ushtrime, interaktivitete, teste, seminare.					
Konsultime						
Mësimdhënësi	Prof. ass.dr. Flamur Shala		e-mail	flamur.shala@uni-prizren.com flamurshala@yahoo.com		
			Tel.	044 509 272		
Asistenti			e-mail			
			Tel.			
Qëllimi studimor i lëndës			Përfitimet e studentit			
<p>Lënda ka për qëllim që studentët:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Të kuptojnë drejt se lënda e <i>Kulturës së gjuhës</i> është njëra nga lëndët e cila ka lidhje të ngushtë me Praktikumun e gjuhës shqipe, fonetikën dhe morfologjinë, sintaksën si dhe leksikologjinë e gjuhës shqipe dhe se mësimi i kësaj lënde i bën të zotë që të dinë për përdorimin e gjuhës shqipe dhe drejtshkrimin e saj. -Ta ngrejnë nivelin e përgjithshëm mbi përdorimin e drejtë të gjuhës së folur dhe asaj të shkruar. -Ta identifikojnë, ta kuptojnë dhe ta zbatojnë drejtshkrimin e gjuhës shqipe. -T'i zhvillojnë aftësitë e komunikimit dhe transmetimit të dijes së tyre. -Të jenë në gjendje të zbatojnë njohuritë e fituara nga fusha e drejtshkrimit. -Të aftësohen për punë kërkimore-hulumtuese individuale e grupe. -T'i zhvillojnë aftësitë për të hulumtuar, krahasuar, analizuar, sintetizuar etj. 			<p>Pikësnyimi kryesor i lëndës është që studentët:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Të kuptojnë se lënda <i>Kulturë gjuhe</i> është lëndë e pandashme nga, sidomos, fonetika, morfologjia, sintaksa dhe leksikologjia e gjuhës shqipe, struktura semantike dhe pjesa e fjalëformimit. -Ta përvetësojnë drejtshkrimin e fjalëve; -Ta përvetësojnë drejtshkrimin e fjalëve dhe t'i dallojnë mirë ato, si -fjalët, pjesë të ndryshyeshme të ligjëratës; -fjalët e lakueshme-emrat, mbiemrat, përemrat dhe numërorët dhe -fjalët e zgjedhueshme-foljet; -fjalët, pjesë të pandryshyeshme të ligjëratës; -grupimin dhe kategorizimin e fjalëve; -Të shkruarit e një teksti sipas drejtshkrimit të gjuhës shqipe; -Të zbatojnë kulturën e gjuhës në letërsinë artistike; -Të dinë të zbatojnë stile të ndryshme funksionale; -Të aftësohen të dallojnë gjuhën standarde nga dialektet; -Të fitojnë njohuri dhe të përvetësojnë normën gramatikore; -Të kuptojnë prirjet e përgjithshme të zhvillimit të gjuhës. 			
Metodologjia për realizimin e temave mësimore:						
Ligjërata, punime seminari, prezantime, punë kërkimore e hulumtuese, detyra, ushtrime me shkrim e me gojë, diskutime, debate, konsultime etj.						
Kushtet për realizimin e temës mësimore:						
Klasa, tabela, projektor, kompjuter, shkumës e marker, materiale të tjera etj.						
Mënyra e vlerësimit të studentit (në%)						
				Vlerësimi në %	Nota përfundimtare	

	Vijueshmëria -----10%		
	Punim seminari -----5%		
	Detyra -----5%		
	Testi gjysmësemestral ----25%		
	Provimi përfundimtar ----55%		
Obligimet e studentit:			
Ligjërata	Ushtrime		
Studentët kanë për detyrë të ndjekin rregullisht ligjëratat dhe ushtrimet. Në mënyrë ndërvepruese të marrin pjesë në mbarëvajtjen e procesit mësimor dhe t'i kryejnë të gjitha detyrat që i jep mësimdhënësi.	Brenda orëve të ushtrimeve dhe me metoda ndërvepruese do të ketë pjesë të ushtrimeve për qartësi më të madhe që kanë të bëjnë me lëndën e <i>Kulturës së gjuhës</i> .		
Ngarkesa e studentit për lëndën			
Aktiviteti	Orë	Ditë/Javë	Gjithsej:
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime	2	15	30
Përgaditja e punimit të seminarit	1	10	10
Detyra –analizë gjuhësore	2	30	30
Parapërgaditja për testin e parë (gjysmësemestral) dhe të dytë (përfundimtar)	1	15	15
Konsultime	1	10	10
Parapërgaditja për testin (provimi) përfundimtar			
Vërejtje: 1 ECTS kredi=25 orë angazhim, lënda i ka 5 ECTS kredi studentit duhet të ketë angazhim gjatë semestrit 125 orë		Ngarkesa totale:	125

Java	Ligjërata	Orët	Ushtrime	Orët
1.	Tema Gjuha letrare kombëtare e njësuar si forma më e lartë e përdorimit të shqipes së shkruar	2	Tema Ngjarje të mëdha të historisë së shqipes letrare Statusi i shqipes letrare në trojet kompakte ballkanike Formimi i gjuhës shqipe të njësuar (standarde)	2
2.	Kultura e gjuhës si pjesë përbërëse e kulturës kombëtare shqiptare	2	Nocione themelore Norma letrare dhe kultura e gjuhës	2
3.	Baza dialektore e gjuhës së sotme letrare	2	Modele gjuhësore të shkrimit të vjetër dhe modele të gjuhës standarde	2
4.	Kulturë shkrimi Drejtshkrimi dhe drejtshqiptimi, Parimet e drejtshkrimit të gjuhës shqipe Institucionet që përçojnë normat e shqipes standarde	2	Parimet e drejtshkrimit të gjuhës shqipe Stilet e shqiptimit; Diksioni.	2

5.	Shkaqet e largimit nga norma letrare Procesi i ballafaqimit dhe i mënjanimit të dialektizmave në të shkruar dhe në shqiptim	2	Drejtshkrimi dhe drejtshqiptimi i numërorëve; Shkrimi i mbiemrave prejnumërorë; Shkrimi i datave.	2
6.	Zbatimi i normës së gjuhës së sotme letrare shqipe	2	Lakimi i përemrave vetorë Lakimi i përemrave pronorë	2
7.	Probleme të zbatimit të gjuhës standarde në fushë të fonetikës. Format normative dhe jonormative të disa foljeve më kryesore	2	Përdorimi i ë-së së patheksuar paratheksore, pastheksore dhe në pozicion fundor Zgjedhimi i foljeve	2
8.	Test gjysmësemestral	2	Test provues	2
9.	Pasurimi i gjuhës shqipe dhe pastrimi i saj nga fjalët e huaja të panevojshme	2		2
10.	Kultura e gjuhës në letërsinë artistike	2	Ndikimi i letërsisë në jetën e shoqërisë Format e ligjërimit në veprat letrare artistike.	2
11.	Gjuha dhe stili	2	Stilet funksionale të gjuhës, Stili letrar	2
12.	Gjuha e folur dhe gjuha e shkruar	2	Të menduarit, të folurit, shkrimi, gjuha;	2
13.	Teksti dhe nënteksti në dramë dhe në film; Vendi i dialektizmave në skenë dhe në ekran;	2	Teksti dhe domethënia nëntekstore Disa nga kërkesat e tekstit Domethënia horizontale dhe domethënia pungule Konteksti dhe polisemia	2
14.	Mjetet shprehëse gjuhësore në veprat me temë historike	2	Mjetet shprehëse gjuhësore në veprat me temë historike	2
15.	Marrëdhëniet e gjuhës letrare me dialektet	2	Dialektet, bazë e gjuhës letrare	2
LITERATURA				
Gjovalin Shkurtaj, <i>Kultura e gjuhës</i> , Tiranë, 2006. Fadil Sulejmani, <i>Praktikimi i gjuhës së sotme letrare shqipe</i> , Prishtinë, 1984. Instituti Albanologjik i Prishtinës, <i>Drejtshkrimi i Gjuhës Shqipe</i> , Prishtinë, 1974.				
VËREJTJE				
Mësimi mbahet sipas orarit zyrtar. Studentët duhet të prezantojnë në ligjërata dhe ushtrime.				
Vërejtje për studentin:				
Prezenca e sutentëve në orën e mësimi u ndihmon atyre të nxënë dije për lëndën. Zhvillimi i lëndës me metodën interaktive i bën më të interesuar dhe më komunikues.				

